

Možná přijde i kouzelník...

83. mezinárodní mistrovská soutěž ve zpěvu harckých kanárů Komorní Lhotka 2019

„Bože, už je tomu dávno,

už to ani pravda není:

pod Godulou v zimní noci

mrzl jsem při strážném ohni:

díval jsem se tam k Těšínu...“

(Slezské písně, Petr Bezruč: Ligočka Kameralna)

Ne, nespletli jste se, nebrouzdáte v nějakém literárním měsíčníku nebo televizním magazínu, jste skutečně na stránkách poctivého chovatelského časopisu. Když jsem hledal podklady - při přípravě článku o 83. mezinárodní mistrovské soutěži České a Slovenské republiky ve zpěvu harckých kanárů za chovnou sezonu 2018 - pročítal jsem si i Slezské písně Petra Bezruče, jak jsem sliboval před pěti lety na mistráku ve Frýdku-Místku. Ve sbírce jsem našel báseň Ligočka Kameralna a vzpomněl jsem si podle orientační cedule na začátku obce, která byla v češtině a polštině, že je to vlastně ta Komorní Lhotka kde, ani ne tak dávno, mistrovská soutěž ve dnech 7. až 12. ledna 2019 proběhla. Mrzli jsme sice také pěkně pod horou Godulou, ale mohli jsme se schovat do skvěle připraveného Penzionu Zátíší. S verši slezského barda Petra Bezruče jsem se už setkal na soutěži brněnských kamarádů v pivovaru Černá Hora. Tam to byly vtipné verše psané na pivním tácku. Slezské písně jsou kronikou příkrých sociálních problémů, které před více jak sto lety panovaly ve Slezsku. Ať už Bezručovo autorství celé sbírky Slezských písní je nebo není zpochybňováno, rozhodně je tam i pozoruhodná báseň o Komorní Lhotce, čímž se pro mě celá sbírka básní jaksi zhmotnila.

Organizaci soutěže si vzal na starost odbor chovatelů zpěvných kanárů při ZO ČSCH Třinec pod vedením Josefa Sikory. Je však potřeba říci, že hlavním nositelem myšlenky mistrovskou soutěž v Komorní Lhotce uspořádat byl Stanislav Tomiczek. Několik let o tom nadšeně mluvil, neúnavně spřádal plány a i kvůli tomu změnil základní organizaci. Je to takový příklad vítězství silné vůle nad hmotou.

To, že se mistrovská soutěž mohla konat právě zde, mělo vzdáleně i historické konsekvence. Jen na pár dní přesně sto let před naší soutěží v lednu 1919 se odehrála sedmidenní válka mezi nově vzniklou Československou republikou a Polskem o Těšínsko. Území Těšínského knížectví bylo sice historicky české, získané Janem Lucemburským v roce 1327, ale z valné části se zde obyvatelstvo hlásilo k polské národnosti. Byla zde rozsáhlá ložiska uhlí a Polsko nečekalo na závěry pařížské mírové konference o novém rozdělení Evropy a Těšínsko obsadilo. Náš nově vzniklý stát tak musel bojovat nejenom s Němci v pohraničí a Maďary na jižním Slovensku, ale musel i uhájit část Těšínska. Navíc tudy vedla strategická bohumínsko-košická dráha na Slovensko. Dnes pro nás v Evropě hranice moc neznamenají, ale moc nechybělo a Třinec by patřil k Polsku.

Na cestu do tohoto nejvýchodnějšího, a pro kamarády ze Slovenska nejsevernějšího, cípu naší republiky jsem se vydal časně ráno v pátek 11. ledna. Cestou jsem nabral Bohouše Fáberu a buštěhradského Josefa Kotouče. Těch téměř pět set kilometrů a pět a půl hodiny cesty pěkně ubíhaly. Legrace s Pepou a Bohoušem je vždycky. Bohouš je navíc velmi zkušený chovatel a chovatelské rady a zkušenosti se z něj nemusí „dolovat“, rád se o ně podělí, a tak bylo pořád o čem povídat. Dálnice D 1 byla naštěstí v dobrém stavu a žádné zácpy se tentokrát nekonaly. Počasí bylo též krásné, slunečné a až před Frýdkem se trochu zatahovalo. Na dohled už byly Moravskoslezské Beskydy, když jsme projížděli přes Nošovice a viděli plochy nacpané vozy Hyundai (čti hjonde, i když v reklamě jasně slyším šundé). Je tam též pivovar Radegast, kde se první pivo uvařilo v roce 1970. Ve srovnání se staletými pivy z Krušovic či Plzně je to sice krátká historie, ale produkt je výborný, jak jsme se celý pobyt utvrzovali.

No a pak jsme odbočili do horského údolí zařízlého po vrchem Goduly, který Petr Bezruč zmiňuje též v básni Horník. Od již zmiňované cedule s nápisem Komorní Lhotka/Ligotka Kameralna to bylo ještě pár kilometrů úzkým lesním údolím, krásnou krajinou k Penzionu Zátíší, kde se celá soutěž konala. Prostředí bylo velmi dobře vybráno a podmínky pro regulérnost celé soutěže byly špičkové. Stihli jsme i odpolední předvádění nejlepších deseti kolekcí, což je pro každého kanárkáře svátek. Ono se to nepoštěstí každý den (spíše jen jednou v roce) slyšet několik desítek opravdu špičkových harckých kanárů z celé České i Slovenské republiky.

Letos bylo do soutěže přihlášeno 48 kolekcí od českých a slovenských chovatelů. Jsou to zpravidla nejlepší kolekce z místních soutěží, které splnily limit 330 bodů. Každá kolekce musí mít čtyři, pokud možno vyrovnané, mladé kanáří samečky, kteří jsou posledních několik týdnů trénováni ke zpěvu. Nejde jen o to odchovat kvalitní jedince na základě výběru předků s určitými vlohami, to je samozřejmě práce chovatelská, kterou znají i jiní ptáčkáři. Ale zatímco u jiných disciplín stačí určitý vzhled ptáků podle standartu, u kanárů harckých ta hlavní práce začíná na podzim, kdy je třeba poznat vlohy ke zpěvu u jednotlivých sameček a tyto vlohy u nich dokázat prezentovat. Na předvedení svých kvalit mají mladí samečci jen půl hodiny, tolik trvá posouzení. Musí být navíc schopni toto předvést prakticky v každou denní dobu. Trénování kanárů na soutěže je časově velmi náročné a myslím, že i tato náročnost je důvodem, proč se chovu harckých kanárů nevěnuje tolik chovatelů jako například barevných kanárů. Ale takovou skvělou a přátelskou partu, jaká je kolem harckých kanárů, jinde jen tak nenajdete, a to je zase další důvod, proč nás to všechny tak baví a těšíme se na sebe.

Pro soutěž byl k dispozici celý Penzion Zátíší, a to od pondělí 7. ledna až do neděle 13. ledna. V pondělí byly naváženy kolekce a už tady se ukazovala obětavost těch, kteří byli ochotni kolekce dovézt. Například jen Jirkovi Vrňatovi, jednomu z těch, kteří pro harcké kanáry doslova dýchají, jsme do auta naložili devět kolekcí! Musel je všechny nanosit, zaregistrovat, předat listiny a vůbec zařídit plno věcí okolo. Zaslouží si obdiv za obětavost. Vlastní posuzování probíhalo od úterý do čtvrtka. Posouzení provedli zkušení posuzovatelé Ing. Jan Holý za ČSCH a Daniel Buroň za SZCH. Ne každému se podaří odchovat kolekci kvalitních kanárů, a tak je pořádána i soutěž kanárů jednotlivců, kterou posoudil Jirka Vrňata. Nebylo to moc práce, protože bylo přihlášeno osm ptáků.

Každou kolekci hodnotí během půl hodiny posuzovatelé samostatně a poté se udělá výsledný průměr. Garantem regulérnosti podmínek soutěže byl Jiří Vrňata, jenž dbal už na anonymitu příjmu kolekcí a jejich dalšího očíslování, které pak bylo uloženo do obálky a měl ji u sebe až do konečného vyhodnocení a odtajnění jediný člověk, a to předseda organizačního výboru Josef Sikora. Garant též sleduje teplotu a světelné podmínky v místnosti uskladnění kolekcí tak, aby

měli všichni ptáci stejné a regulérní podmínky. Že toto bylo, jak se patří, o tom svědčí i to, že pouhopouhý jeden kanárek nezaspíval! Ředitelem soutěže byl Stanislav Tomiczek, který tu ideu uspořádat soutěž třineckými chovateli (už popáté) prosadil. Dalšími členy realizačního týmu, a to nejenom po tento vypjatý týden, ale i během několikaměsíční přípravy celé akce, byli pokladník Karel Czyž a o práci s kolekcemi se dělili Standa Tomiczek, Josef Sikora, Miroslav Hrstka a Karel Koník. Kyvadlovou dopravu mezi vlakovým nádražím v Hnojníku a penzionem zajišťoval Jan Lojza.

No a veškeré to snažení (výsledky se musí nějak zdokumentovat, přenést do tabulek a medializovat) nesl statečně na svých bedrech, ostatně jako už několik let, spolehlivý a pečlivý RNDr. Pavel Pivoňka. Jeho práce, kterou pak jako samozřejmou berou všichni, kteří si listují v katalogu, představuje desítky hodin nad počítačem, ve dne v noci, kdy už všichni klábosí a užívají si volna. Letos jeho práci ještě ztěžovala vrtošivá technika, ale nakonec se vše stihlo, jen chudák Pavel měl zase o několik buněk myokardu méně. Těch několik dní, kdy probíhá posuzování, jsou všichni skalní kanárkáři velmi napnutí, jak to vlastně dopadne, takže pojd'me odtajnit konečné výsledky 83. mezinárodní mistrovské soutěže ve zpěvu harckých kanárů.

1. Jiří Vrnáta (ZO Canaria Praha)	357,5 bodu
Mezinárodní Mistr a Mistr České republiky	
2. Josef Sikora (ZO Třinec)	356,5 bodu
3. Bohumil Fábera (ZO Buštěhrad)	356,5 bodu
4. Jaroslav Vychodil (ZO Brno, pobočka Uničov)	354,5 bodu
5. Břetislav Severa (ZO Brno)	354,5 bodu
6. Anna Horváthová (ZO Kanária Bratislava)	353,0 body
Mistr Slovenské republiky	
7. Bc. Jiří Dušek (ZO Rychnov nad Kněžnou)	351,5 bodu
8. Adolf Císař (ZO České Budějovice)	351,5 bodu
9. Marek Petráš (ZO Martin)	350,5 bodu
10. Rudolf Chlebek (ZO Martin)	350,5 bodu

V soutěži jednotlivých organizací:

1. ZO Brno (J. Vychodil, B. Severa, J. Lachnit)	1053,0 body
2. ZO Martin (M. Petráš, R. Chlebek, J. Petráš)	1051,0 bod
3. ZO Kanária Bratislava (A. Horváthová, P. Kubík, M. Göndör)	1042,5 bodu

Soutěž jednotlivců:

1. Jaroslav Choreň (ZO Kanária Bratislava)	88 bodů
2. Stanislav Tomiczek (ZO Třinec)	87 bodů
3. Peter Demel (ZO Brno, pobočka Uničov)	87 bodů

Vyhlášeno bylo i několik dalších cen, například Cena za nejpočetnější výpravu, kterou vyhrálo Brno díky sloučení s Uničovem. Vyhlášeny byly i nejlepší jednotlivé túry: nejlepší duté role a basy měla kolekce Ing. Dušana Calábka, nejlepší dutozvonky měl domácí Josef Sikora. Nejlepší píšťaly měl Jirka Vrnáta, který po několika minulých soutěžích, kdy se jeho kanárům do píšťal moc nechtělo, tentokrát nenechal nic náhodě a vybral opravdu nádherné kanáry s jistými píšťalami. Skuteční mistři pěvci norimberští, pardon průhoničtí. Jeho vítězství v celé soutěži je zasloužené a

jeho kolekce kvality potvrdila i při předvádění. Druhé místo získal místní Josef Sikora. Ten po několika katastrofách v minulosti svůj chov opět vynesl k výšinám a jeho stříbrná medaile je po loňském 20. místě pro něj určitě balzámem na duši a k tomu ještě nejlepší dutozvonky! I když moje osobní účast na soutěži byla opět jen symbolická a zacláním kdesi na chvostě, mohu se alespoň pyšnit tím, že jsem ve svém autě vezl bronzového Bohouše Fáberu. Jeho chov vykazuje již léta standardní kvalitu a pravidelně se pohybuje na čelních pozicích. Teď ho od druhého místa dělily jen dvě desetinky bodu a ostatně spolu s Pepou Sikorou ztráceli vlastně na vítěze jen jeden bod. Po loňském sedmém místě a předloňském osmém je to jistě velmi příjemná změna. Na čtvrtém místě se umístil uničovský Jaroslav Vychodil, tentokrát v barvách Brna. Jeho kanáři se výrazně zlepšují, a pokud budou sledovat trend od 12. pak 16. místa na minulých soutěžích, a nyní 4. místo, kdo ví? A k tomu ještě nejlepší kanár soutěže! Břetislav Severa obsadil se svojí kolekcí 5. místo a vlastně výsledek podtrhl i druhou kolekcí, která se umístila hned vedle. Umístění Břeti je vždycky velmi napínavé a skoro se od něj čeká místo na bedně. Ale první desítka je velmi nabitá kvalitními kanáři a letos to je 5. místo.

Na šestém místě se umístila nejlepší slovenská kolekce Anny Horváthové z Bratislavy. Po loňském výpadku je to zasloužilý návrat bratislavských šampionů na výsluní. V té pomyslné slovenské voliére pak následují kolekce z Martina Marka Petráše na 9. místě a Rudy Chlebeka na 10. místě, těsně následované 12. místem Jozefa Petráše. Pak je ještě poblíž bratislavský matador Peter Kubík na 14. místě. Kamarádům přeji další zlepšení a věřím, že “nad Tatrou sa blýská na lepšie časy“. Desítku nejlepších doplňuje na 7. místě Jiří Dušek, který se po loňském 19. místě opět zaslouženě odtrhl z pelotonu a vrátil se blíže ke špičce. Porazit Jirku Vrňatu není vůbec lehké a Ádovi Císařovi se to povedlo vlani. Letos musel sklonit hlavu a obsadil 8. místo. Ale krásné 8. místo!

V přehledu výsledků je ještě jedna zajímavá tabulka, a to pořadí kanárů bez ohledu na kolekce. Tady si každý může vyhledat, jak si stojí v celkovém srovnání jeho nejlepší kanáři. Nejlepším kanár soutěže je již zmíněný odchovanec Jaroslava Vychodila, za ním je Josef Sikora a jako třetí je nejlepší slovenský kanár soutěže Jozefa Petráše, což naznačuje mnohé o kvalitě jejich chovů. Tato a mnohá jiná srovnání a zajímavosti si může vyčíst každý zasvěcený kanárkář z tabulek Průvodce, kterého skvěle zpracoval Pavel Pivoňka.

Vyhlášení vítězů na slavnostním večeru korunuje celou akci. V čestném předsednictvu mimo jiné zasedli též Slavomír Brožek z Ústředního výkonného výboru ČSCH nebo předseda ÚOK chovatelů exotického a okrasného ptactva Ing. Jiří Čumíček, naši milí příznivci. Po rozdělení všech pohárů a cen oči, v drtivé většině převládajícího mužského publika, s potěšením sledovaly představení břišních tanečnic z taneční skupiny Staroveské břešonky. Podmanivý rytmus, lehce se natrásající pupíky a víření závoju dokázaly odlákat pozornost všech od kanářího zpěvu.

No a kouzelník? Nakonec přišel a předvedl nám dech beroucí triky a vykouznil z klobouku i několik živých holubiček a andulek. Myslím, že na akci králíkářů by produkoval králíky, ale ke kanárkářům přišel jen s holubičkami a andulkami, což dokazuje, že kanáři jsou velmi nároční nejenom na chov, ale jak vidno i na vykouzlení. Nezbude než spolehnout se na naše přední chovatele a počkat na příští chovnou sezonu a novou mistrovskou soutěž. Další část příjemného večera už naplnila zábava a hovory o harkých kanárech, domlouvání výměny chovných ptáků a předávání si zkušeností. Kanárkáři jsou veselá parta a umí se velmi dobře bavit, no a i na tanečky došlo. Ráno se pak rychle přiblížilo a po krátkém spánku a po snídani a rozdělení kolekcí se všichni pomalu loučili a rozjížděli domů.

Uspořádat mistrovskou soutěž v takovém rozsahu není nic jednoduchého a organizátorům patří můj obdiv. Vybrali i krásné prostředí a někteří z nás si neodpustili procházku do okolí. Já jsem si prošel nejenom lesní údolí zapadané sněhem, ale šel jsem i několik kilometrů do centra obce. Jak jsem zvyklý z našeho sudetského prostoru s multikulturní minulostí, ani tady mě nepřekvapila polskojazyčná minulost. Když jsem se ponořil do historie Těšínska, zjistil jsem, že je to mnohem složitější, než jsem si myslel. Prolínaly se tu vlivy polské, německé i české a to tu v podstatě zůstává dodnes. Zajímavé je dodnes zachované místní nářečí nebo spíše slezský jazyk, kterému se říká „po naszemu“. Víím, že tuto míchanici ze slezských dialektů, češtiny a německých výpůjček jako svůj jazyk uváděla i Ewa Farna, jedna ze známějších místních rodaček Těšínska. I když mi to zní jako polština, Polákům je to prý skoro stejně nesrozumitelné jako Čechům. Nemohu však soudit, protože „o tem guvno vjem“. Naštěstí krásnému zpěvu harckých kanárů rozumíme napříč jazyky.

Letošní mezinárodní mistrovská soutěž ve zpěvu kanárů konaná v Komorní Lhotce se po všech stránkách povedla a už se těším na další chovnou sezonu a na její vyvrcholení na příštím šampionátu. Přeji všem hodně úspěchů v právě se rozbíhající práci a v lednu opět na shledanou.

MUDr. KAREL EDELMANN, Ph.D.

